

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ

Кафедра теории и практики перевода

Янукович Диана Славомировна

**ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА БЕЗЭКВИВАЛЕНТНОЙ ЛЕКСИКИ В
АНГЛОЯЗЫЧНОЙ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЕ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
заведующая кафедрой теории и
практики перевода, кандидат
филологических наук, доцент
Т.В. Никитенко

Допущена к защите

«__» _____ 2019 г.

Зав. кафедрой теории и практики перевода,
кандидат филологических наук,
доцент Т.В. Никитенко

Минск, 2022

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 69 стр., 2 главы, 1 приложение, 3 иллюстрации, 59 источников.

Ключевые слова: ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ТЕКСТ, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПЕРЕВОД, БЕЗЭКВИВАЛЕНТНАЯ ЛЕКСИКА, ЛАКУНА.

Объект исследования: прозаический текст; безэквивалентная лексика как важная составляющая художественного литературного произведения, отражающая авторские интенции в речи литературных персонажей.

Цель исследования: выявить особенности употребления безэквивалентной лексики в стилизованном диалоге литературного произведения; обнаружить стратегии сохранения или допустимой модификации безэквивалентной лексики при ее передаче в художественном переводе.

Методы исследования: сравнительно-сопоставительный метод, интерпретация, метод сплошной выборки, описательно-аналитический метод, статистический метод.

Полученные результаты и их новизна. В работе представлены подходы к определению понятий 'перевод', 'художественный текст', 'безэквивалентная лексика', 'лакуна'. Рассмотрены средства передачи безэквивалентной лексики при переводе художественного текста. Предложены стратегии передачи безэквивалентной лексики в персонажной речи при переводе литературно-художественных произведений.

Практическая значимость исследования и область применения. Результаты и материалы исследования могут быть использованы в вузовской практике, лекционных курсах по стилистике и интерпретации текста, специальных семинарах по анализу текста, по теории и практике перевода. Настоящая работа является самостоятельным исследованием, достоверность результатов которого подтверждается научно обоснованной методикой исследования.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца 69 стар., 2 главы, 1 дадатак, 3 ілюстрацыі, 59 крыніц.

Ключавыя словы: МАСТАЦКІ ТЭКСТ, МАСТАЦКІ ПЕРАКЛАД, БЕЗЭКВІВАЛЕНТНАЯ ЛЕКСІКА, ЛАКУНА.

Аб'ект даследавання: пражайны тэкс; безэквівалентная лексіка як важная складнік мастацкага літаратурнага твора, якая адлюстроўвае аўтарскія інтэнцыі у мове літаратурных персанажаў.

Мэта даследавання: выявіць асаблівасці ўжывання безэквівалентнай лексікі ў стылізаваным дыялогу літаратурнага твора; выявіць стратэгіі захавання або дапушчальнай мадыфікацыі безэквівалентнай лексікі пры яе перадачы ў мастацкім перакладзе.

Метады даследавання: параўнальна-супастаўляльны метады, інтэрпрэтацыя, метады суцэльнай выбаркі, апісальна-аналітычны метады, статыстычны метады.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У працы прадстаўлены падыходы да вызначэння паняццяў 'пераклад', 'мастацкі тэкс', 'безэквівалентная лексіка', 'лакуна'. Разгледжаныя сродкі перадачы безэквівалентнай лексікі пры перакладзе мастацкага тэксту. Прапанаваныя стратэгіі перадачы безэквівалентнай лексікі ў персонажнай прамове пры перакладзе літаратурна-мастацкіх твораў.

Практычная значнасць даследавання і вобласць прымянення. Вынікі і матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны ў вузаўскай практыцы, лекцыйных курсах па стылістыцы і інтэрпрэтацыі тэксту, спецыяльных семінарах па аналізе тэксту, па тэорыі і практыцы перакладу. Сапраўдная праца з'яўляецца самастойным даследаваннем, дакладнасць вынікаў якога пацвярджаецца навукова абгрунтаванай метадыкай даследавання.

ABSTRACT

Diploma project 69 pp., 2 chapters, 1 supplement, 3 illustrations, 59 sources.

Keywords: LITERARY TEXT, LITERARY TRANSLATION, UNTRANSLATABLES, LACUNA.

The object of the research: prose text; non-equivalent vocabulary as an important component of a literary work of fiction, reflecting the author's intentions in the speech of literary characters.

The aim of the research: to reveal the peculiarities of the use of equivalent-free vocabulary in the stylized dialogue of a literary work; to reveal the strategies of preserving or permissible modification of the equivalent-free vocabulary in its transfer in the literary translation.

Methods used in the research: comparative-comparative method, interpretation, sampling method, descriptive-analytical method and statistical method.

The results obtained and their novelty. The paper presents the approaches to the definition of the concepts of 'translation', 'literary text', 'untranslatables', 'lacuna'. The author considers the means of transmitting of the 'untranslatables' in the translation of the fictional text. Strategies of the transmission of 'untranslatables' in the character speech in the translation of literary and artistic works have been proposed.

The practical value of the research and spheres of application. The results and materials can be used in university practice, lecture courses on stylistics and text interpretation, special seminars on text analysis, theory and practice of translation. The present work is an independent study, the validity of the results of which is confirmed by the scientifically substantiated research methodology.